

Literatura dziecięca - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Literatura dziecięca
Kod przedmiotu	05.1-WP-EEiTP-LD
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja elementarna i terapia pedagogiczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie	
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	5 (w tym jako e-learning)	0,33 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Podstawowe wiadomości z zakresu odmian i sposobów istnienia literatury adresowanej do dzieci. Umiejętność wykorzystywania tendencji psychologicznych, pedagogicznych, socjologicznych znajdujących odbicie w twórczości dla dzieci. Osiągnięcie takiej kompetencji czytelniczej, by przekaz wiedzy uczniom z klas I-III był merytorycznie poprawny.

Wymagania wstępne

Podstawy gramatyki języka polskiego i wiedzy o literaturze.

Zakres tematyczny

Natura i znaczenie literatury dla dzieci. Teksty dziecięce i teksty dla dzieci – dobór książek dla młodego czytelnika. Miejsce literatury w kulturze. Literatura dla dzieci na tle literatury ogólnej. Literatura dla dzieci i jej obiegi. Znaczenie tekstów folkloru a percepcja dziecka. Folklor a folklorystyka. Literatura ludowa a literatura dla dzieci: język, bohater, obyczaje, zwyczaje itd. Kryteria oceny utworu literackiego a swoiste cechy literatury „osobnej”. Wyznaczniki dzieła literackiego. Podstawowe pojęcia teoretycznoliterackie. Tendencje pedagogiczne i ich odbicie w twórczości dla młodego odbiorcy. Dziecko w literaturze a pedagogika – tendencje, zjawiska, przemiany. Znaczenie baśni w życiu dziecka i jej wartości poznawcze, wychowawcze, ludyczne, emocjonalne i estetyczne baśni. Przyroda, jako tworzywo dzieła literackiego i jej funkcje w dziele literackim. Wartości literatury dla dzieci i młodzieży. Sposoby wyrażania wartości w utworach dla młodego czytelnika. Od Konopnickiej do Białoszewskiego. Odbiorca i nadawca w utworach poetyckich. Zabawy językowe. Zmiany modelu periodyku dziecięcego na przestrzeni wieków. Rola czasopisma dla dzieci w wychowaniu.

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, pogadanka, praca z książką, metoda tekstu przewodniego, metoda projektu.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Potrafi przygotować projekt lekcji dotyczącej analizy tekstu literackiego.	K_K04	projekt	Ćwiczenia
Dostrzega i analizuje dylematy etyczne opisane w tekście literackim	K_U03	- projekt - sprawdzian - egzamin obejmujący problematykę ćwiczeń i wykładów	- Wykład - Ćwiczenia
Student wie który aspekt wychowawczy, społeczny i kulturalny spełnia literatura dla dzieci	K_W04	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - sprawdzian	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie wykładów: Wykłady kończą się egzaminem. Metodą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin ustny z zagadnień programowych ćwiczeń i wykładów opracowanych w formie pytań. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi na wybierane losowo pytania (student losuje 3 pytania z punktowanymi odpowiedziami).

Zaliczenie z ćwiczeń kończy się zaliczeniem z oceną: Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, w razie konieczności okresowe sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu (indywidualnie). 70% oceny końcowej stanowi ocena z projektu. Pozostałe 30% stanowić będą pozostałe – wskazane oceny cząstkowe.

Projekt zajęć: Zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni dobór literatury, twórczy sposób wykorzystania literatury dla dzieci i przedmiotowej.

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi średnią ważoną – 60% oceny z wykładu i 40% oceny z ćwiczeń.

Literatura podstawowa

- BALUCH A., *Książka jest światem. O literaturze dla dzieci małych oraz dzieci starszych i nastolatków*, Kraków 2005, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.
- BETTELHEIM B., *Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni*. Przeł. i przedmową opatrzyła Danuta Danek, t. I-II, Warszawa 1985, Państwowy Instytut Wydawniczy.
- CIEŚLIKOWSKI J., *Literatura i podkultura dziecięca*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- CIEŚLIKOWSKI J., *Literatura osobna*. Wybór Ryszard Waksmund, Warszawa 1985, Nasza Księgarnia.
- JONCA M., *Enfants terribles. Dzieci złe, źle wychowane w literaturze polskiej XIX wieku*, Wrocław 2005, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- KĄTNY M., *Przyroda w polskiej prozie dla dzieci i młodzieży*, Kielce 2002, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej.
- Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia*. Pod red. Joanny Papuzińskiej i Grzegorza Leszczyńskiego, Warszawa 2002, Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Edukacyjnej.
- ŁUGOWSKA J., *Bajka w literaturze dziecięcej*, Warszawa 1988, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza.
- Makowiecki T., *Funkcje motywu przyrody w dziele literackim*. „Sprawozdanie Towarzystwa Naukowego w Toruniu” 1951 [wydano: 1953], nr 5, z. 1-4, s. 113-120.
- Poezja dla dzieci. Antologia form i tematów*. Opracował Ryszard Waksmund, Wrocław 1999, Wydawnictwo Wacław Bagiński i Synowie.
- WAKSMUND R., *Literatura pokoju dzieciennego*, Warszawa 1986, Nasza Księgarnia.
- WAKSMUND R., *Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej (tematy – gatunki – konteksty)*, Wrocław 2000, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- WRÓBLEWSKA V., *Przemiany gatunkowe polskiej baśni literackiej*, Toruń 2003, Wydawnictwo Adam Marszałek.
- ZAJĄC M., *Promocja książki dziecięcej. Podręcznik akademicki*, Warszawa 2000, Wydawnictwo Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.
- ŻURAKOWSKI B., *Literatura – wartość – dziecko*, Kraków 1999, Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

Literatura uzupełniająca

- BALUCH A., *Archetypy literatury dziecięcej*, Wrocław 1993, Wydawnictwo Wacław Bagiński i Synowie.
- Baśń i dziecko*. Wstęp, wybór i opracowanie wypowiedzi Halina Skrobiszewska, Warszawa 1978, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza.
- BIAŁEK J. Z., *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939*. Zarys monograficzny. Materiały, Warszawa 1987, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- FRYCIE S., *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970*. Warszawa 1978, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, t. I – Proza, t. II – Baśń i bajka, poezja, książki dla najmłodszych, utwory sceniczne, grafika, czasopiśmiennictwo, krytyka literacka,
- HARDWIG-SOSNOWSKA J., *Wyobraźnia bez granic*, Warszawa 1987, Młodzieżowa Agencja Wydawnicza.
- HESKA-KWAŚNIEWICZ K., *Tajemnicze ogrody. Rozprawy i szkice z literatury dla dzieci i młodzieży*, Katowice 1996, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- JONCA M., *Sierota w literaturze polskiej dla dzieci w XIX wieku*, Wrocław 1994, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- KANIOWSKA-LEWAŃSKA I., *Literatura dla dzieci i młodzieży do roku 1864*. Zarys monograficzny. Materiały, Warszawa 1983, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Książka dla dziecka wczoraj, dziś i jutro*. Pod red. Krystyny Heskier-Kwaśniewicz i Ireny Sochy, Katowice 1998, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.
- KULICZKOWSKA K., *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1864-1918*. Zarys monograficzny. Materiały, Warszawa 1983, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- PAPUZIŃSKA J., *Zatopione królestwo. O polskiej literaturze fantastycznej XX wieku dla dzieci i młodzieży*, Warszawa 1989, Nasza Księgarnia.
- Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej*. Pod red. Barbary Tylickiej i Grzegorza Leszczyńskiego, Wrocław-Warszawa-Kraków 2002, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
- Wartości literatury dla dzieci i młodzieży. Wybrane problemy*. Pod red. Joanny Papuzińskiej i Bogusława Żurakowskiego, Warszawa-Poznań 1985, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- WORTMAN S., *Baśń w literaturze i w życiu dzieci. Co i jak opowiadać?* Warszawa 1958, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.
- ŻURAKOWSKI B., *W świecie poezji dla dzieci*, Kraków 1999, Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 23-05-2018 21:47)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ